

Statenmededeling

Onderwerp

Uitvoering visie 'Gedeelde mobiliteit is maatwerk'

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS: 4623014

PS: 4629023

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de visie 'gedeelde mobiliteit is maatwerk.'

Aanleiding

Op 14 december 2018 heeft Provinciale Staten de visie '[gedeelde mobiliteit is maatwerk](#)' vastgesteld en het college van Gedeputeerde Staten opdracht en mandaat gegeven voor uitvoering van deze visie via een adaptieve agenda.

Bevoegdheid

Bij het vaststellen van de visie 'gedeelde mobiliteit is maatwerk' hebben uw Staten ons college gemandateerd hier uitvoering aan te geven en tweemaal per jaar hierover uw Staten te informeren. Deze statenmededeling geeft hieraan invulling. Uw Staten kunnen hier kennis van nemen vanuit uw controlerende rol. Daarnaast zijn uw Staten ook betrokken via een statenwerkgroep.

Kernboodschap

1. Voor West-Brabant is een eerste stap gezet richting gedeelde mobiliteit

De [adaptieve agenda](#), waarvan een eerste opzet door uw Staten is vastgesteld, is een concrete uitwerking van alle bouwstenen die nodig zijn om te komen tot een integrale aanpak voor de gedeelde mobiliteit van de toekomst. Voor de toelichting op deze werkwijze verwijzen we naar de visie.

Om uitvoering te geven aan de adaptieve agenda is een proces opgestart met de regio West-Brabant en de gemeenten daarbinnen, waarbij we kijken wie wat kan doen vanuit haar eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Dit omdat hier de concessie als eerste afloopt eind 2022. Dit heeft op 9 december j.l. geleid tot de vaststelling van een transitiestrategie met bijbehorende intentieovereenkomst die getekend is door de provincie, alle gemeenten in West-Brabant, de Regio

West-Brabant en het Reizigersoverleg Brabant. Met het tekenen van de intentieovereenkomst zetten alle partijen zich maximaal in om een slim en duurzaam systeem van mobiliteit in West-Brabant te realiseren waarbij de reiziger centraal staat. Zo houden we de regio bereikbaar en kunnen mensen blijven meedoen aan de samenleving.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS : 4623014

PS : 4629023

2. *De transitiestrategie wordt concreet in een aantal beloften aan de reiziger*

De kern van deze beloften:

- In West-Brabant kan iedereen straks van halte naar halte met minimaal 1 mobiliteitsvorm reizen. Deze belofte geldt ook voor reizigers uit de kleinste kernen omdat we het systeem van gedeelde mobiliteit voor iedereen toegankelijk maken. Dus elke kern heeft minimaal 1 halte. Dit betekent t.o.v. nu dat gedeelde mobiliteit beter toegankelijk is op meer plaatsen. De mobiliteitsvorm kan een vorm van regulier ov zijn, maar bijvoorbeeld ook een Flex-concept, een deelsysteem of het meerijden met iemand.
- De verschillende vervoersopties worden voor de reiziger begrijpelijk gemaakt zodat de reiziger zelf kan kiezen. De reis moet op één manier gepland, geboekt en betaald kunnen worden, bijvoorbeeld via een app. Dit betekent t.o.v. nu dat er meer keuzemogelijkheden zijn voor de reiziger.
- Door een goed ontwikkeld vervoersysteem kan de reiziger altijd met maximaal 1 overstap de dichtstbijzijnde stations in Breda, Roosendaal, Bergen op Zoom en 's-Hertogenbosch bereiken. Dit betekent ten opzichte van nu dat je snel(ler) op grote knooppunten bent.
- De provincie garandeert dat er minimaal op maandag tot en met vrijdag overdag (7-18uur) een reis gemaakt kan worden van halte naar halte tegen ov-tarief. Dit kan via een buslijn of buurtbus zonder overstap, maar ook met een overstap als je met een *hubtaxi* naar een *mobilitieitshub* wordt gebracht. Dit betekent t.o.v. nu dat er altijd minimaal 1 betaalbare (vergelijkbaar met regulier ov-tarief) optie is van halte naar halte, ook op plekken waar dit nu niet zo is. Op plekken waar Direct lijnen rijden blijft het ook mogelijk om in de avonduren en weekenden te reizen tegen ov- tarief.
- De provincie zet in op een kwalitatief sterke ruggengraat met trein en het Direct-netwerk. Hierbij zijn overstappunten belangrijk, de mobiliteitshubs. Deze zijn noodzakelijk voor een goed functionerend systeem van gedeelde mobiliteit.

3. *Bij de uitwerking van deze beloften werken we samen met de regio vanuit eigen verantwoordelijkheid*

Als provincie blijven we concessies verlenen voor de zware bus stromen (Direct vervoer). Daarnaast is afgesproken dat we een deel van het vervoer op minder zware stromen (Flex-vervoer) gaan combineren met het WMO-vervoer contract. Voor het laatste zijn gemeenten verantwoordelijk en hierdoor zetten we belangrijke stappen om ov en doelgroepenvervoer meer te integreren. Daarnaast kijken we hoe we Samen initiatieven zoals deeldiensten en vrijwilligersinitiatieven gezamenlijk kunnen uitrollen. Hierbij blijven buurtbussen een belangrijke rol spelen waarbij we oog hebben voor sociale en technologische innovatie. Door

deze nieuwe werkwijze maken we optimaal gebruik van elkaars mogelijkheden, in plaats van als elke overheid afzonderlijk te handelen. Met de transitiestrategie is nu een belangrijke stap gezet om gezamenlijk hieraan invulling te geven in West-Brabant.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS : 4623014

PS : 4629023

De transitie naar gedeelde mobiliteit heeft invloed op alle reizigers. Het gaat daarbij dus ook om het bieden van gedeelde mobiliteit in kleinere kernen, op bedrijventerreinen en voor alle doelgroepen (ook meer kwetsbare groepen). Daarnaast biedt de nieuwe aanpak ruimte voor andere overheden, vrijwilligers en marktpartijen om zelf ook een rol te pakken in gedeelde mobiliteit. Hierbij is maatwerk belangrijk. Daarnaast zijn duurzaamheid en zero emissie een belangrijk doel, uiterlijk 2025 is het busvervoer zero emissie.

4. Ook in de rest van Brabant zijn we bezig met de transitie naar gedeelde mobiliteit.

De uitwerking van de adaptieve agenda is niet alleen in West-Brabant aan de orde. In heel Brabant blijven we experimenteren met gedeelde mobiliteit. Zo lopen er experimenten met Bravoflex in Bergen op Zoom, Eindhoven, Helmond, Moerdijk en Roosendaal. Daarnaast zijn er ook vrijwilligersinitiatieven opgezet (zoals de Hop on Hop off bus in Heeschwijk-Dinther) en zijn er experimenten met deelmobiliteit gestart zoals deel.auto in Oisterwijk en de meerrijddienst Toogethr op het haven en industrieterrein Moerdijk. Ook is in Drimmelen een eerste proef gehouden met een zelfrijdend ov—voertuig en zijn we nauw betrokken bij de MaaS pilots in Brabant. Dit zijn onder andere de MaaS pilot die de gemeente Eindhoven samen met het ministerie van I&W aan het uitrollen is en de Mobility Market aanpak op de N279 van SmartwayZ.NL. Meer informatie over de actuele stand van zaken rondom experimenten is te vinden in het [digizine](#).

De nieuwe visie betekent ook dat er een nieuwe monitoringssystematiek opgezet moet worden. Hiervoor is het afgelopen jaar een eerste vertaling gemaakt van de visie naar een aantal indicatoren. Deze indicatoren geven inzicht in aanbod, gebruik, beleving en effecten. Het komende jaar zullen we op basis van deze eerste stap dit verder operationaliseren. De verdere invulling hiervan wordt ook in de Statenwerkgroep gedeelde mobiliteit besproken.

5. In 2020 gaan we in West-Brabant de stap maken van transitiestrategie naar aanbesteding

De transitiestrategie is een startpunt wat de komende periode verder wordt uitgewerkt zodat we eind 2022 kunnen starten met de nieuwe situatie. In het eerste half jaar van 2020 werken we het vervoeraanbod samen met de gemeenten en de regio verder uit. Om dit goed te kunnen doen verzamelen we hiervoor zoveel mogelijk relevante data (waar reizen mensen nu, waar is al welk aanbod, waarom reizen mensen zoals ze nu reizen en wat is nodig om dit eventueel te veranderen richting gedeelde mobiliteit). Op basis hiervan geven we samen met gemeenten en de Regio West-Brabant in een gezamenlijk

transitieteam invulling aan het aanbod voor reizigers en waar dit samenkomt op mobiliteitshubs. Hierbij zullen we ook het Reizigersoverleg Brabant en input van reizigers zelf betrekken. Daarbij ontwikkelen we ook een werkgeversaanpak waarbij we samenwerking zoeken met bedrijven en werken we samen met onderwijsinstellingen. Ook is er aandacht voor mogelijke mobiliteitshubs bij bedrijventerreinen en in combinatie met P&R. Op deze manier geven we invulling aan de door uw Staten in de Statenvergadering van 14 december 2018 aangenomen motie [M13A](#) en de toezegging van gedeputeerde Van der Maat om via de adaptieve agenda aan de slag te gaan met de bereikbaarheid van bedrijventerreinen.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS : 4623014

PS : 4629023

We blijven daarnaast de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit als Dienst volgen en waar mogelijk ondersteunen om een open platform te realiseren. Over de stappen die hierop gezet worden zullen wij uw Staten blijven informeren, en waar mogelijk betrekken via de statenwerkgroep, conform de toezegging van gedeputeerde bij de behandeling van de visie.

Rond de zomer moet dit leiden tot een aantal concrete afspraken die we, indien nodig, vastleggen in samenwerkingsovereenkomsten met betreffende gemeenten en de regio. Op basis hiervan volgt de vervolgstap richting de aanbesteding. In deze fase gaan we ook richting concrete eisen, waarbij wij de wens voor een elektrische rolstoelplank als overweging meenemen, conform motie [M11A](#).

6. *In 2020 werken we tevens het netwerk voor de ruggengraat van het systeem van gedeelde mobiliteit in Brabant uit.*

Eerder informeerden we u al over de [contourennota Toekomstbeeld OV](#) van het Rijk. Deze notitie werkt het Rijk samen met ons uit tot het gewenste netwerk in 2040. Het Rijk beoogt dit eind 2020 op te leveren. De provincie betreft bij deze uitwerking nadrukkelijk onze transitie naar gedeelde mobiliteit. De ruggengraat van het systeem moet naar de toekomst toe een kwaliteitssprong maken. Eerder constateerde we al dat het spoor naar 2030 toe opgewaardeerd moet worden tot een Robuust Brabantnet (een geschatte investering van € 1,5 miljard), om de grote schaalessprong in het OV in 2040 te kunnen maken. Komend jaar zullen wij dit Brabantse toekomstbeeld op het systeem van gedeelde mobiliteit in 2040 aan uw Staten presenteren.

Consequenties

De transformatie van het huidige ov-systeem naar gedeelde mobiliteit is een grote opgave waarbij de provincie een stevige regierol moet pakken om de ambities waar te kunnen maken. In de adaptieve agenda hebben uw Staten de opdracht gegeven in beeld te brengen welke organisatorische invulling nodig is voor het begeleiden en realiseren van het toekomstbeeld (in kwalitatieve en kwantitatieve zin). Van de benodigde capaciteit de komende periode is een eerste inschatting gemaakt.

Dit wordt meegenomen in de verdere inrichting van het programma slimme en groene mobiliteit en in de bestuursopdracht van de trendbreuk gedeelde mobiliteit.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS : 4623014

PS : 4629023

Communicatie

Uitgebreide informatie over de visie op gedeelde mobiliteit, de lopende experimenten, de opbrengst van bijeenkomsten en de doorlopen processtappen zijn te vinden in het [digizine](#).

Wij informeren uw Staten, naast de actieve betrokkenheid van de Statenwerkgroep, tweemaal per jaar. Deze statenmededeling is het tweede moment om de voortgang te melden.

Vervolg

- In de eerste helft van 2020 gaan we samen met de Regio West-Brabant en gemeenten de benoemde opgaves in de transitiestrategie verder uitwerken.
- Dit zal leiden tot een verdere invulling van de ingezette lijn uit de transitiestrategie. Dit zal met partijen verder bekrachtigd worden met een samenwerkingsovereenkomst voor 1 september indien nodig.
- Dit vormt de basis voor verdere uitwerking in een concessie- en contract traject.

Bijlagen

- 1. Transitiestrategie samenvatting: Gedeelde mobiliteit West-Brabant
- 2. Transitiestrategie gedeelde mobiliteit West-Brabant
- 3. Intentieovereenkomst

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.P.C. Mennen, (073) 681 27 98,
gmennen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw A.W. de Boer, (073) 681 25 66, adboer@brabant.nl.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS : 4623014

PS : 4629023